

1. Утвердить на законодательном уровне фиксированное значение объемов бюджетных средств, направляемых на поддержку предпринимательства.
2. Внедрять более эффективные методы стимулирования развития малого предпринимательства, например, путем создания Гарантийных фондов, способствующих более эффективному расходованию бюджетных средств.
3. Создание благоприятных условий для развития субъектов предпринимательства, способствующих выходу последних из «тени».
4. Создание действенной системы контроля за эффективностью использования бюджетных средств.

Список использованных источников

1. Основні показники розвитку малих підприємств [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
2. Про стан та перспективи розвитку підприємництва в Україні. Національна доповідь [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dkrp.gov.ua>.
3. Transparency International [Електронний ресурс] – режим доступу: <http://www.transparencv.org/>

Annotation. The article examines the role of financially–credit support of small business in achievement of the general economic effect from their activity. The influence of support on the performance of sales and revenues to the budgets of small businesses is analyzed. The basic problems in the given sphere are defined and recommendations about their elimination are offered.

Key words: financial support, small business, regional program, effect.

УДК 338:658.589:242

Попель С. А., аспірант Хмельницького національного університету

ОСВІТНЯ КОМПОНЕНТА У ФОРМУВАННІ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті висвітлені основні проблеми професійно-технічної освіти працівників промислових підприємств. Проаналізовано обсяги виконаних наукових та науково-технічних робіт в Україні за останнє десятиліття.

Ключові слова: персонал, професійно-технічна освіта, інноваційний потенціал.

У сучасних умовах глобальної світової економіки лише ті підприємства, які займаються розвитком свого інноваційного потенціалу і вміють ефективно використовувати його, можуть добитися успіху, як на внутрішньому так і закордонних ринках. Формування інноваційного потенціалу в сучасній науці розглядають з точок зору багатьох підходів серед яких найвідомішими є наступні: ресурсний підхід, факторний підхід і системний підхід.

Дослідженням питання інноваційного потенціалу займалася велика кількість науковців серед яких слід відзначити таких, як: В. Александрова, М. Алле, О. Амоша, Ю. Бажал, Л. Байбакова, Є. Бельтюков, В. Бридун, Л. Водачек, О. Водачкова, А. Гальчинський, В. Гейць, Н. Гончарова, В. Гусев, І. Грузнов С. Кіреєв, Г.

Козаченко, Н. Краснокутська, М. Краюхін, О. Кузьмша, В. Онищенко, В. Семиноженко, С. Ягудіна.

Серед сучасних підходів до формування інноваційного потенціалу найбільш нерозвиненим є системний підхід, оскільки він розглядає інноваційний потенціал як цілісну множину елементів у сукупності відносин і взаємозв'язків.

Використання системного підходу до формування інноваційного потенціалу передбачає взаємодію багатьох елементів, але нам хотілося б звернути увагу на персонал, оскільки саме взаємодія персоналу із всіма іншими елементами є визначальною у системі формування інноваційного потенціалу.

В першу чергу підприємствам, які займаються інноваційною діяльністю слід звернути увагу на підготовку висококваліфікованого персоналу, оскільки загальновідомим є факт, що на даний час технології розвиваються значно швидше ніж персонал. Тому підготовка працівників має бути направлена на скорочення розриву у розвитку персоналу і технологій. Скорочення розриву можна досягнути шляхом професійного навчання персоналу.

Професійна підготовка персоналу залежить від рівня системи професійно-технічного навчання. Саме заклади професійно-технічної освіти повинні готувати фахівців для вітчизняних підприємств. Нажаль на сьогоднішній день заклади технічної освіти характеризуються відсутністю належного державного фінансування, застарілою матеріально-технічною базою. В умовах, що склалися заклади професійно-технічної освіти не можуть ефективно виконувати завдання якісної підготовки фахівців. Проаналізуємо ситуацію, яка склалася на сьогоднішній день у сфері професійно-технічної освіти за допомогою таблиці 1.

Таблиця 1

Професійно-технічні навчальні заклади України

Рік	Кількість закладів	Кількість учнів, тис.	Прийнято учнів, тис.	Підготовлено (випущено) кваліфікованих робітників, тис.
2000	970	524,6	307,3	266,8
2001	965	512,3	309,1	278,8
2002	962	501,9	311,0	282,4
2003	953	493,1	311,2	275,6
2004	1011	507,3	327,6	283,4
2005	1023	496,6	314,2	286,6
2006	1021	473,8	303,7	289,3
2007	1022	454,4	299,2	285,1
2008	1018	443,6	288,1	269,6
2009	975	424,3	249,9	239,4
2010	976	433,5	282,9	247,4

Як бачимо з таблиці в останні роки значно скоротилася кількість професійно-технічних закладів і відповідно зменшилась кількість підготовлених кваліфікованих робітників, що свідчить про негативну тенденцію.

В ситуації, що сталася заклади професійно-технічної освіти не можуть забезпечити вітчизняні підприємства необхідною кількістю високого рівня професійних працівників. Саме від професійного рівня персоналу залежить обсяг виконаних наукових та науково-технічних робіт, що впливає на інноваційний потенціал краї-

ни. Проаналізуємо обсяг наукових та науково-технічних робіт виконаних працівниками вітчизняних підприємств з 2000 рік по 2010 рік. (Таблиця 2.).

Таблиця 2

Обсяг виконаних наукових та науково-технічних робіт за 2000–2010 роки [2]

Роки	Всього, у фактичних цінах, млн. грн.	У тому числі, млн. дол.				Питома вага обсягу виконаних наукових і науково-технічних робіт у ВВП
		Фундаментальні дослідження	Прикладні дослідження	Розробки	Науково-технічні послуги	
2000	1978,4	266,6	436,7	1106,3	168,8	1,16
2001	2275,0	353,3	304,9	1317,2	299,6	1,11
2002	2496,8	424,9	343,6	1386,6	341,7	1,11
2003	3319,8	491,2	429,8	1900,2	498,6	1,24
2004	4112,4	629,7	573,7	2214,0	695,0	1,19
2005	4818,6	902,1	708,9	2406,9	800,7	1,09
2006	5354,6	1141,0	841,5	2741,6	630,5	0,98
2007	6700,7	1504,0	1132,6	3303,1	761,0	0,93
2008	8538,9	1927,4	1545,7	4088,2	977,7	0,9
2009	8653,7	1916,6	1412,0	4215,9	1109,2	0,95
2010	9867,1	2188,4	1617,1	5037,0	1024,6	0,9

Як бачимо, з даних наведених у таблиці 1, обсяг виконаних наукових та науково-технічних робіт із кожним роком зростає, що є позитивною тенденцією. Незважаючи на щорічне зростання, обсяг науково-технічних робіт у загальному обсязі ВВП є незначним і не перевищує 1,24 %, що негативною ситуацією. В цьому компоненті Україна не може конкурувати із розвиненими країнами світу,

Європейським союзом передбачалося забезпечити обсяг науково-технічні дослідження в розмірі 3% від загального обсягу ВВП країн у зоні союзу. На даний час цей показник не перевищує 2%, що теж є непогано і перевищує даний показник України у два рази.

Якщо порівняти даний показник із аналогічним показником високотехнологічних країн світу (до яких відносяться США, Японія, Німеччина), то можна помітити, що Україна майже в 3 рази відстає від цих країн в обсязі виконаних науково-технічних досліджень. Даний показник у найрозвиненіших країнах на 2007 рік становить : Японія – 3,12%, США – 2,76%, Німеччина – 2,53% [2]. Як бачимо, країни, які мають найбільшу питому вагу виконаних наукових та науково-технічних робіт у ВВП і є світовими лідерами у сфері інновацій.

Таким чином можна зробити висновок, що інноваційний потенціал – це складна система, яка включає взаємодію таких елементів, як: висококваліфікований персонал; новітні технології; організаційна структура, яка сприятиме досягненню інноваційних цілей; матеріальні і фінансові ресурси; науково-дослідна база. Особливо важливу роль у цій системі відіграє персонал підприємства, оскільки від кваліфікації персоналу залежить обсяг виконаних наукових та науково-технічних робіт. Як показує проведене дослідження обсяг науково-технічних робіт у структурі ВВП є досить незначним, що і породжує проблеми у процесі формування іннова-

ційного потенціалу. Оскільки лише збільшення обсягу науково-технічних робіт і кількості професійно підготовлених працівників допоможе Україні вийти на новий рівень розвитку інноваційного потенціалу, як країни загалом так і підприємств зокрема.

Список використаних джерел

1. Професійно–технічні навчальні заклади (1990–2010 pp.) // www.ukrstat.gov.ua.
2. Наукова та інноваційна діяльність (1990–2010 pp.)// www.ukrstat.gov.ua.
3. В. Новицький, Л. Гальперін. Інформатизація соціально–економічного жилю: світові тенденції та українські реалії // Економічний Часопис–XXI. – 2005. – № 5–6.

***Annotation.** In the article outlines the basic problems of vocational education and training of industrial workers. Analysis of volumes of scientific and technical work in Ukraine over the past decade.*

***Key words:** personnel, vocational education, innovative potential.*

УДК 338.36

Шевчук Л.М., аспірантка КНЕУ імені Вадима Гетьмана, м. Київ

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ АНАЛІЗУ ТЕХНІЧНОГО ООНОВЛЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ

У статті проаналізовані показники, які характеризують технічний рівень підприємств, альтернативні варіанти оновлення та економічний ефект від здійснення технічного оновлення. Виділені фактори, що визначають економічний збиток від використання зношеного верстата.

***Ключові слова:** технічний рівень, оновлення виробництва, ефективність оновлення, витрати на експлуатацію верстатів, середній вік устаткування.*

Постановка проблеми. Сьогодні Україна за рівнем технічного та технологічного розвитку значно відстає від світового рівня технологічного прогресу. Важливою проблемою є не тільки впровадження нових технологій, але й навіть заміна застарілих засобів праці новими. Тому першочерговим завданням вітчизняних підприємств має стати технічне оновлення виробництва. Для комплексної оцінки ефективності здійснення даного процесу необхідно застосовувати певну систему показників, яка оцінюватиме вплив оновлень на усі види діяльності підприємства і на кінцевий результат в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науково–теоретичні аспекти відтворення основного капіталу, питання технічного оновлення виробництва та розвитку промислових підприємств розглядалися у працях В.П. Александрової [3], Ю.М. Бажала [3], Н.П. Гончарової С.Д. Ільєнкової [4], О.В. Клименко [5], М.І. Крупка, Д.М. Палтеровича та ін.

Постановка завдання. Аналіз технічного оновлення включає показники, які характеризують технічний рівень підприємств (тобто показники використання наявного устаткування), дають змогу оцінити альтернативні варіанти оновлення та ефективність здійснення технічного оновлення.

Виклад основного матеріалу. Деякі автори [2, с. 229–230] пропонують уза-